

דפני גור

יום ו', כ"ט בתמוז תשפ"א, 9.7.2021, גיליון מס' 5005

1. ארוחת בוקר גמלאים

מוזמנים: **אבינועם בוצר, איל שריג, עינב רוזיאו, אבישי שורש, גבי קרדוש, יוחאי שלם.**

הדיון לאחר פגישה של החברים עם צוות גיל הזהב. הבקשה שארוחת הבוקר של הגמלאים המתקיימת במועדון תמשיך להתקיים כסדרה, גם כשיש צורך/קיום אירועים במועדון.

גבי קרדוש: ההחלטה להפסיק את הארוחה לא נכונה ולא מתאימה.

ניתן לעינב אישור מבוועז להשכיר את המקום עד יום בשבוע. ביטול ארוחת הבוקר במועדון אינו מקובל על הגמלאים. מבקשים לבטל את הארוחה רק במקרים יוצאים מן הכלל, באישור המזכירות וצוות גיל הזהב, וכן לתת הודעה מוקדמת לכך, שיש פעילות במועדון מ-10:00 בבוקר. אם סוגרים - שיהיה מקום חליפי.

האחריות לארוחה היא לא תחת התרבות, אלא תחת גיל הזהב.

מדגישים כי המועדון הוא לטובת פעילות של חברי יגור. חשוב שיתוף פעולה עם ענף המזון. הבקשה מקובלת על צוות הבריאות וגיל הזהב.

יוחאי שלם: חשוב שהנושא טריוויאלי. יש לשמור על ארוחת הבוקר לגמלאים, שקיימת מ-2014.

לא מדובר רק בפן הכלכלי, אלא - החברתי. "אין מורידים

בקודש"י - נאמר על ידי חז"ל. פתרונות שניתנו, לא צריכים לפגוע במשתמשים - כ-22 גמלאים. חשוב שלא יהיו ביטולים תכופים, ויש למצוא פתרונות שישמרו על המקום.

אבישי: יום אחד קיבלנו הודעה על ביטול ארוחת הבוקר ללא חתימה והזדהות. יגור לא קיבלה החלטה שהמועדון הוא חלל להשכרה. כל עוד יש פעילות לחברים - לא צריך לפגוע בה. חמישה ימים בשבוע ארוחת הבוקר היא אירוע חברתי בעל ערך רב לגמלאים. האוכל והעלות מישיניים בחשיבותם. אף אירוע חיצוני לא יכול להחליף את הארוחה. עד 9:30 המקום צריך להיות שמור לארוחת הבוקר. אפשר לקבוע מקום קבוע אחר, במקום המועדון.

לסיכום, מבקשים להישאר במועדון, אירועים יתקיימו מ-9:30 ואילך. ביטולים - בהתראה מספר ימים מראש.

עינב מנהלת את המועדון מספטמבר, כאמור, נאמר לה שאפשר להשכיר את המועדון לפעילות חוץ.

הושקעה הרבה עבודה בשדרוג המקום, כדי לקדם השכרה. מבינה את החשיבות החברתית של ארוחת הבוקר של הגמלאים וניסתה לשלב בין הדברים.

מבקשת החלטה ברורה עם שעות הפעלה מסודרות. התקיים דיון.

סוכם: אירועים של יגור במועדון יוכלו להתקיים בכל יום ובכל שעה (להשתדל מ-9:30) תוך הודעה מוקדמת על ביטול הארוחה. אירועים חיצוניים - רק משעה 9:30.

האחריות על הפעלת ארוחת הבוקר של הגמלאים היא על צוות גיל הזהב ומערכת בריאות ורווחה.

המזכירות מבקשת מצוות גיל הזהב, הבריאות והרווחה לבחון אפשרויות הפעלה במקום קבוע אחר ולהציג למזכירות.

יעמוד בזמנים?

סוף סוף הוסרו גדרות הביטחון מאחורי אתר הבנייה ואפשר לראות גן חדש צומח. מתנה יפה ומשב רוח מעודד של קהילה בצמיחה. "ההורים" עוד לא החליטו על השם. אמור להיפתח בספטמבר ונקווה שכן יהיה.

ביום שני כ"ה בתמוז תשפ"א, 5.7.2021

**הבאנו לקבורה את חברנו
אביגדור דניסקי ז"ל
בית יגור אבל עם המשפחה**

מתחת לרדאר

דיונים שוטפים באתר יגור

קבלת חבילות ומשלוחים בכלבו

לפני הקורונה היו השליחים או רכבי החבילות משאירים את החבילות בכלבו. מאז הקורונה החלו השליחים להשאיר את הדברים במטבחון המזכירות שפתוח כל שעות היום. עם העלמות המגיפה (או ההחלשות שלה) חודש זרם המשלוחים, ובגלל היקפו הכלבו לא ערוך ולא יכול לשוב לתת את שירות קבלת החבילות והשגחה עליהן. נשאלת השאלה האם זהו נושא שיגור צריכה לקחת עליו אחריות ולהקצות לו תקן ומקום? ועד אז האם יש כאן מקום ליזמות פרטית.

(כותרת הדיון "נקודת מסירה בכלבו")

תגובת המזכירות: יגור הקצתה מקום לחבילות - המטבחון במזכירות. מעבר לכך, זה שירות פרטי של כל חבר וחבר.

סבסוד פעילות חוגים לילדים

הדיון נפתח בעקבות תופעה של היעדרות ילדים מפעילות חוגים שיגור ממנת או מסבסדת. השאלה העקרונית היא האם פעילות ילדים בשעות הפנאי היא מוצר צריכה, שצריך להיות מופרט או "שירות ליבה", המאפשר הזדמנות שווה לכל הילדים, ללא קשר ליכולת ההורים לשלם עבורה. **(כותרת הדיון "חוג הקוטב")**

תגובת המזכירות: בחוברת השינוי יש השתתפות בחוגים של 200 ש"ח לחודש, אחרי תשלום של ההורים. המטרה - שוויון הזדמנויות לילדים.

שינוי ארגוני ביגור ב'

האם לאחד את תפקיד ראש אחי"ג עם תפקיד מרכז משק? מודל התק"צ (הצעה א' בדיון) אומר לאחד. הסיבה שהיום מופרדים התפקידים היא שהראשון הוא נציג אגש"ח אחי"ג, והשני הוא נציג אגש"ח יגור. יש ביניהם סוג של ניגוד עניינים. הצעת הצוות היא להשאיר את שני התפקידים: אחד (מרכז משק) עוסק בשוטף והשני (יו"ר אחי"ג) - בייזום ובאסטרטגיה. השאלה המעשית שעולה בדיון היא מי כרגע כפוף למי? והשאלה המהותית היא אולי כיצד תשמר יגור את השליטה בעסקיה. במצב היום כפוף יו"ר אחי"ג, לפחות לכאורה, ליו"ר של יגור.

(כותרת הדיון "שינוי מבנה ארגוני ליגור בעקבות השינוי שיחה פתוחה")

הצוות מציע גם להכניס את כל חברי יגור כחברים באחי"ג, ואז להגדיל את השליטה של החברים בנעשה בתאגידיים.

שינוי ארגוני ביגור א'

האם יהיו ביגור שני מזכירים או אחד, ובאיזה היקף משרה?

הצעת התק"צ (הצעה א') "מזכיר אחד" - יו"ר קהילה בחצי משרה (זה המזכיר), שמתחתיו שני מנהלים במשרה מלאה, חברתי וכלכלי.

הצעת הצוות (הצעה ב') שני "מזכירים" - יו"ר קהילה בחצי משרה ויו"ר אחי"ג. בנוסף, יש מנהל קהילה (כולל צריכה ושירותים) במשרה מלאה ומרכז משק במשרה מלאה.

היום ביגור יש מזכיר במשרה מלאה, יו"ר אחי"ג בחצי משרה, מרכז משק במשרה מלאה ומנהל צו"ש במשרה מלאה.

(כותרת הדיון "שינוי ארגוני")

שאלה מהותית שעלתה, האם רצוי ליגור אדם אחד שיעמוד בראש המבנה או שזהו ריכוז כוח מוגזם?

שיוך דירות

"חלון הזדמנויות" כן או לא? כרגע אולי יש ממשלה נוחה לנו, האם זה הזמן להכריע?

שאלות שעלו בדיון: האם באמת השיוך משתלם לכללית לכולם? מה ההשלכות החברתיות והקהילתיות שלו? האם אפשר להיערך כלפי הנזק החברתי לקהילה ולאורחות החיים המשותפות? האם אפשר בכלל להציג את הנושא בצורה פשוטה ונגישה לחברים? כמה באמת שווים הבתים ביגור? האם יש למובילי הדיון אגינדה? האם לא עדיף להשקיע את כספי השיוך בעסקים אחרים, שוק ההון לדוגמה? האם יוכלו בנינו ובנותינו להתגורר לידנו ביגור אחרי השינוי? **(כותרת הדיון "חלון הזדמנויות")**

עיסא להכיר: שיר ברוך

בת של דוד וחלי, אחות של לירן גיל ועידן. בת 26.
לאחר סיום י"ב עשיתי שנת שירות בפנימיית ארזים בעמק חפר, לאחר מכן התגייסתי ושרתתי בשייטת 13 כמש"קית קורסים.
לאחר השירות עבדתי שנה ביגור בגיל הרך בגנון כרמל. ואז טסתי למרכז אמריקה לטיול. חזרתי ועבדתי במשתלות יגור.
היום לומדת שירותי אנוש במכללת עמק יזרעאל.

עיסא להכיר: מתן לוי

אוכל לתרום ביגור בהכנת תהליך הכנה משמעותי לשירות הצבאי לנוער הבוגר.
תחביב ותחומי עניין - צילום וטיולים.

נשוי לרני ואבא לאיתי בן 4 ויובל בן שנתיים (נולד בדיוק ביום הולדתו).

קצין בקבע בחיל ההנדסה.
(רני עובדת כמורה לחינוך גופני במאיר שפיה ומדריכת פילאטיס).

נולדתי וגדלתי בירושלים. התגייסתי לחיל ההנדסה הקרבית ולמסלול ביחידת יהלום, שם אני משרת היום כמפקד יחידה. את רני הכרתי כשהייתי מפקד צוות והיא גם שירתה ביחידה. את יגור הכרתי לראשונה דרך דירת חיילים של רני, בה חלקו השירותים והמטבח כיום משותף והמיטה הזוגית, שבקושי נכנסה, נשקה לספה, שעדיין לא הייתה בטוחה במקומה. דירה ליד הבלוקונים שגם הם כבר הספיקו להשתנות.

רצוני להצטרף ולהיות חלק מיגור נובע מבחירתנו למרכז את חיינו כאן. לגדל את ילדינו בסביבה חמה למרגלות ההר ועל שפת הוואדי.

יזרו בקיצור
מסורת "יגורית" - להתייש את הילדים
בין 16:00-18:00 בשבילי יגור.
מקום או פינה אהובה עלי ביגור -
שבילי ההר.

עיסא להכיר: ארבל שנקר

בת 48. בתם של עמירה וצביקה, אמה של יונתן (14).
מזה 21 שנים מורה לאנגלית בבית הספר "כרמל זבולון".

עיסת להכיר: קרולין מורן

בקיבוץ. כמו כן, אני זוכרת שערב אחד הם הזמינו את כל יושבי הגסטאהוס לאפות פיתות בטאבון על פיסת מתכת מאולתרת. שי סיפר לי רבות על הילדות והחיים בקיבוץ ומאוד הסתקרנתי מכך. בפסח האחרון אלון עשה פיתות כאלו בגן אורן. סוג של סגירת מעגל.

לאחר הסמסטר בהודו, חזרתי לגרמניה להשלים את לימודי הרפואה ואת עבודת הדוקטורט שלי העוסקת במחלת הסרטן. הקשר עם שי התחדש כשהתחלתי את הסטאז' שלי, בעקבות ביקור מקרי שלו בגרמניה. לאחר שסיימתי את הסטאז' עבדתי עוד כשנתיים כרופאה פנימית בדרום גרמניה, בתקופה הזו שי התגורר עמי ולמד לתואר שני באוניברסיטה באותה העיר.

עברנו ליגור באופן רשמי כששי התחיל את לימודי הדוקטורט בטכניון. כשעברנו לארץ נדרשתי לעבור מחדש את בחינת ההסמכה לרופאים בישראל, והיה עלי להקדיש מספר חודשים על מנת לחזור על החומר ולהתכונן. בתקופה הזו קיבלתי תמיכה רבה ביגור, גם מחברים שעזרו לי להתאקלם, וגם מהנהלת הקיבוץ שאפשרה לי להתגורר פה, ללמוד באולפן, ולהשתמש במשאבי הקיבוץ. מהר מאוד התחלתי להרגיש בבית ויצרתי קשרי חברות שמלווים אותי מאז.

אחרי שעברתי את המבחן בהצלחה התחלתי לעבוד כרופאת משפחה במכבי ודי מהר נוצרה לנו שגרת חיים בריאה בישראל וביגור. במהלך התקופה הזו שי ואני התחתנו ונולד לנו בננו הבכור, אלון. בחופשת הלידה נהגתי ללכת כמעט כל יום למרכז לי ולך להיפגש עם ליסה ועם האימהות האחרות. התמיכה שקיבלתי שם, ובכלל החוויה כאמא ביגור קרבו אותי עוד יותר לקיבוץ וגרמו לי להרגיש חלק מהקהילה. לכן, כאשר נסענו לארה"ב בעקבות פוסט הדוקטורט של שי, היה לנו ברור שנחזור לגור בקיבוץ. בספטמבר האחרון חזרנו לארץ וליגור אחרי ארבע שנים בפרינסטון בארה"ב עם עוד תינוקת שנולדה שם. מאז, הספקנו להיקלט ולהתאקלם ביגור, ואנחנו מצפים ורוצים להקים את ביתנו ולגדל את ילדינו פה למרגלות הכרמל.

נשואה לשי מורן, אם לאלון (בן 5) ולאלה (בת שנה וחצי). עובדת כרופאת משפחה בקופ"ח מכבי במרפאה בנווה שאנן. שי הוא בנם של אורלי ושלמה מורן ועובד כחבר סגל בפקולטה למתמטיקה בטכניון ובחברת גוגל. נולדתי במזרח גרמניה, במחוז תורינגיה, בערך באמצע הדרך בין מינכן לברלין. כשהייתי בת 6 חומת ברלין הופלה והתאחדנו עם מערב גרמניה. במקור מוצאה של משפחתי הוא מצרפת, אחד מהרבים שלי חצה את גרמניה כחייל בצבא נפוליאון ונשאר בה בעקבות בחירת ליבו. אבי עובד כרופא שיניים ואמי, רוקחת במקצועה, עובדת בניהול מרפאת השיניים שלהם.

במהלך התיכון שהיתי שנה במישיגן, ארה"ב במסגרת חילופי סטודנטים. בתום לימודי בבית הספר בגרמניה נסעתי למקסיקו שם התנדבתי עם משפחות עניות בשכונות עוני במקסיקו סיטי וטיפלתי בילדים עם לקויות שונות. כאן כנראה היו קוראים לזה שנת שירות.

לאחר החזרה ממקסיקו התחלתי ללמוד רפואה. שנתיים לאחר תחילת הלימודים, אחרי שעברתי מבחן הסמכה גדול, החלטתי לקחת סמסטר חופש ולנסוע להודו על מנת לטייל וללמוד על רפואה אלטרנטיבית הודית (Ayurvedic Medicine). במהלך הטיול, בגסטאהוס מבודד בגיונגלים בדרום הודו, פגשתי את שי, את אמרי (רודן) ואת נחשון (צירלין), שהיו במהלך הטיול הגדול שלהם אחרי הצבא. אני זוכרת שכבר אז התרשמתי מהקשר והדינמיקה הייחודית ביניהם שלדעתי נובעת מכך שהם גדלו יחד מגיל אפס

עית להכיר: מורן שגב אבני

זו נקודת מפנה, שבה אפשר להצביע על כך שכל הלך המחשבה משתנה, ההחלטות כולן מוכוונות קודם כל ולפני הכל לפי צרכי הילד/ה. זה מאוד דורשני, בעיקר בגילאים הרכים, אבל אני מאוד שמחה על כך וגאה בכל אחד/ת מילדיי. פרט בחיי שאני גאה בו- היכולת לאזן בין חיי העבודה לבית, תוך מיצוי עצמי.

יגור בקיצור

מילה / מושג "יגורי" - בעגה היגורית ה"בית" הוא בעצם בית הילדים/ הפעוטון, ואילו הדירה מכונה "חדר", זה בבחינת דבר והיפוכו, היות והבית הוא הבית! כמובן שברור לי ההקשר של הלינה המשותפת של פעם.

מסורת "יגורית" - חגיגת שבועות, זה באמת ה-חג אם צריך לבחור. חג השבועות בעיניי זאת ההזדמנות של כולנו, בכל הגילאים, ליהנות באופן מיטבי משלל המוטיבים של החג, זאת באמת תקופה קסומה שבה ניתן לראות את הקהילה במיטבה.

מקום או פינה אהובה עלי ביגור - דווקא החיבור ליגור של פעם הוא מאוד נוסטלגי, יחד עם שילוב של מעט טבע, זה שילוב מנצח בעיני. הפינה המשוקמת של הגשר העות'מאני של הרכבת החיג'אזית באיזור בין השכונה החדשה לרפת (בסמיכות לקיר האקוסטי לכיוון מסילת הרכבת), היא פינה אהובה מבחינתי.

בת 40, נשואה לארו אבני. אמא לתום בת 8, נווה בן 5, יועד בן שנתיים. מהנדסת תעשייה וניהול B.Sc, מנהלת פרויקטים עם הסמכה בינלאומית PMP. בעלת ניסיון רב שנים בניהול פרויקטים בתחום ההיי-טק, סטודנטית לתואר שני MBA במנהל עסקים באוניברסיטת חיפה. היום עובדת כמנהלת ביקורת בתחום מערכות מידע וסייבר במשרד מבקר המדינה.

(ארו מכהן כראש ענף פיקוח ואכיפה, המשטרה הירוקה במשרד להגנת הסביבה).

נולדתי וגדלתי בחיפה, התחנכתי בבית הספר בארי ועירוני ג'. סיימתי במגמת כלכלה, סוציולוגיה וצרפתית מורחבת.

שירתתי כקצינת שלישות גדודית, סגנית קשלי"ח חטמ"ר חברון במהלך האינתיפאדה השנייה. המשכתי בשירות מילואים פעיל כשלישה גדודית של הגשו"ת (גדוד חי"ר) באוגדה 91 עד להריון הראשון. במהלך שירות המילואים, בתקופת מלחמת לבנון השנייה, קיבלתי דרגה אישית ממפקד האוגדה כהערכה על תפקודי במלחמה.

לאחר טיול ארוך בחו"ל, בחרתי ללמוד הנדסת תעשייה וניהול. הכרתי את ארו בליין הסטודנטים, שהיה קיים בזמנו בימי שבת ביגור, הגימיני. היה לנו ברור מתחילת הדרך שזאת היכרות משמעותית.

היום אני יכולה לומר שארו הוא החצי השני שלי. למען האמת יש לי זיכרון נעורים מיגור, בתור חברת תנועת הנוער העובד והלומד. אני זוכרת ביקורים קבועים בבריכת יגור (כחלק מ"יום הפוך" במהלך כל קיץ).

המפגש הראשון הבוגר היה עבורי לחוות את הקיבוץ מבפנים, להכיר את הקהילה ובייחוד להכיר באופן אישי את הנפשות.

הבחירה לחיות כאן נובעת מהקהילה המדהימה, ההירתמות בזמן שגרה וברגעים יותר קשים, החינוך התומך והנתינה של הצוות החינוכי - כל אלו מאוד משמעותיים בעיקר לילדים בגילאים הרכים.

אוהבת כדורסל, טניס, רכיבת אופניים. כילדה שיחקתי שנים טניס תחרותי. לאורך שנתיי כנערה ועד הצבא שיחקתי כדורסל בקבוצת "הפועל חיפה" נערות ובוגרות.

אירוע מעצב: ההפיכה לאמא, שבבת אחת משנה את כל תפיסת העולם. עצם הידיעה שאני אחראית על חינוך ועיצוב הדור הבא, על הקניית הערכים תוך דאגה מתמדת לכל צרכי הילד/ה.

חג מחזור

ברכת ההורים

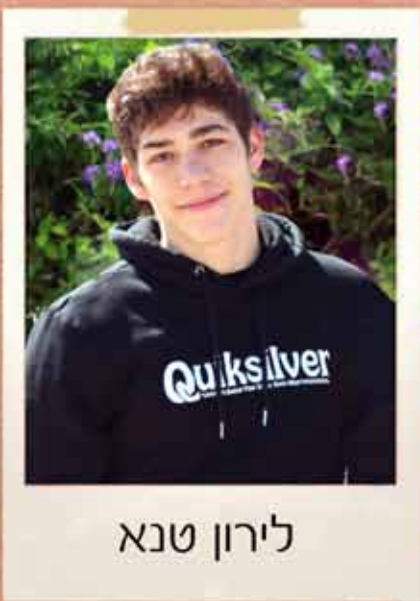
אומרים שהזמן רץ כשנהגים...
איך ביעף חלפו 18 שנים?
עברנו איתכם במסלול כל שעל, כל אבן,
מאז שהתחלתם את הדרך בפעוטון גפן,
היינו איתכם כשהפכתם מקטנים לגדולים,
ראינו אתכם מצמיחים שורשים ועלים.

שואלים שאלות, מחפשים נתיב,
מתלבטים על הדרך, מסתכלים סביב,
קצת חולמים, קצת תמימים, יודעים זקוף לעמוד
ומשתדלים רוב הזמן בתלם לצעוד.

המעבר מילדות לבגרות כמעט ותם
אך תפקידנו כהורים עדיין לא הושלם.
נמשיך להביט בכם כל העת מן הצד,
נמשיך לחזק ולהושיט לכם יד,
נמשיך להסתכל מן הצד בגאווה,
עם ברק בעיניים והמון אהבה.

כי הגיעה השעה והרגע קרב
לפתוח הידיים ולהרחיב את הלב,
לנתק את קצה החבל ולחזות במעופכם
עד שתמצאו אחד אחד את דרככם.

אז מה נאחל לכם עם צאתכם לדרך חדשה?
מה נוכל לייעץ כדי שלא תהיה קשה?
נאחל לכם לחלום ולהגשים מלוא הסל,
פרשו את כנפיים ועופו אל על,
בידקו, לימדו ונסו בעצמכם,
אנחנו בבית תמיד כאן בשבילכם.

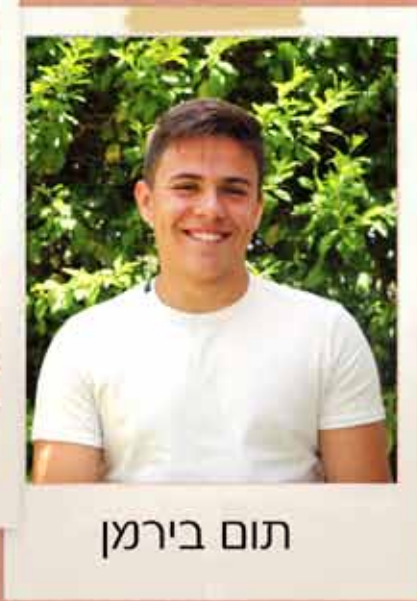
לירון טנא

מעין עוז

רעות שגיא

תום בירמן

חג מחזור

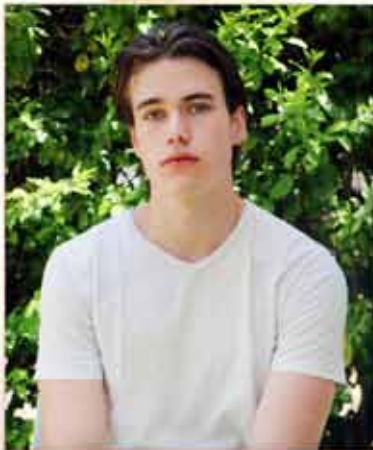
אסיף לוגר

גילי קינן

רון גבריאיל

יונתן ביתסדייל

תום ורדי

שקד אכטל

חג מחזור

גלי הרודמן

אסף הרודמן

נורי שלם

קורן מדלינגר

ליאור יובל

רותם אדרי

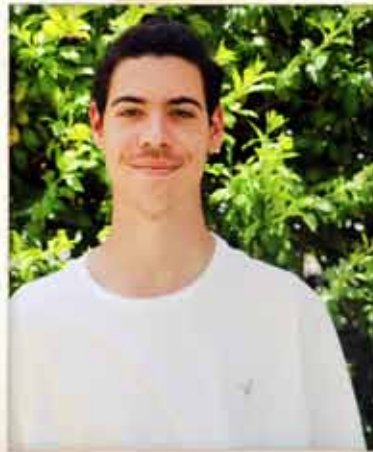

חג מחזור

אור רובנר

עומר אלעד

ינון רביב

ליטל (מש') גולדשטיין

נורית קינן

סיון פוגל

חג מחזור

לאן אנחנו הולכים מכאן

שנת שירות

אסיף לוגר - "נירים" כפר נוער בסיכון
 אסף גרודמן - גברעם
 גלי גרודמן - "נווה הדר" פנימייה טיפולית פוסט אשפוזית
 ליאור יובל - "רבדים" פנימייה טיפולית פוסט אשפוזית
 נורית קינן - "כנות" כפר נוער
 סיון פוגל - "חוות תלמים" לאנשים עם צרכים מיוחדים
 קורן מדלינגר - "בית הבוגר" פנימייה טיפולית לנוער בסיכון
 רעות שגיא - "מחנות העולים"
 תום בירמן - "ניצנה" כפר נוער
 תום ורדי - חוגי סיור קק"ל
 ינון רביב - המשך לימודים

שירות צבאי

אור רובנר - נהגת מבצעית
 יונתן ניתסדייל - נהג מבצעי
 לירון טנא - צנחנים
 עומר אלעד - שריון
 שקד אכטל - מדריכת כושר קרבית
 מעין עוז
 נורי שלם
 גילי קינן
 ליטל (מש') גולדשטיין
 רון גבריאל
 רותם אדרי

חיבור בין שותפים

צוות מסלול יגור יצא ליום של חיבורים וציון חילופי ניהול. היום החל בחיבור עם "נישו" - ארוחת בוקר על כריך ענק עם ניתאי נויפלד ב"חוצות יגור" וכן הרמת כוס קפה לחיים... לפרידה מגבי קרדוש מהניהול. אחר כך נסענו לאתר "סוד הפלא הקיבוצי" בכפר מסריק, ללמוד את יחסי קיבוץ ואתר תיירות בתוכו. מומלץ - חנם! בשישי ושבת. בהרשמה באתר: מועצה לשימור אתרי מורשת - שבת ישראלית.

כיתת "גפן" למצוות

עבא אנסקי

הילה זרסמן

בן אדם, עלה למעלה עלה.
 כי לח עז לך יש לך כנפי רוח, כנפי נשרים אבירים.
 אל תכחש בם פן יכחשו לך.
 דרוש אותם - וימצאו לך מיד.
 (הרב קוק)

כיתת "גפן" האהובים שלנו, מסתכלים עליכם גדלים ומתפתחים בהמון נחת וגאווה. שנת המצווה שלכם - לזוהת בתקופה של מציאות באי-ודאות בעולם כולו ואילו אתם כקבוצה - התלכדתם כל כך, גיליתם את הכיחוד המיוחד שהוא רק שלכם, בגרתם מאוד, גיליתם את הכוחות והחוזקות שלכם, חיזקתם אחד את השנייה, תרמתם ועשיתם למען הקהילה שלנו, למדתם להתגבר על אתגרים רבים שחוויתם בשנה זו, ומעל לכל, לא ויתרתם והאמנתם בעצמכם! אנו ההורים רוצים לברך אתכם, שתצליחו בבגרות בדיוק כמו עכשיו. שתחלמו בגדול ותגשימו את עצמכם, שתמיד תבחרו במסלול הנכון, ותדעו לנהל את חייכם בתבונה, בהגיון ובנאמנות לדרככם המיוחדת והייחודית.

לצוות המדריכים ולארנה - ולכל אותם אנשים בקהילה המיוחדת שלנו, שלקחו וייקחו חלק בשנה זו בחייכם - נאמר לכם תודה על כל שאתם עבור ובשביל הילדים שלנו!

ילדים שלנו - יש בכם כוחות גדולים ואדירים אנחנו תמיד, תמיד נהיה שם בשבילכם! באהבה ענקית ואינסופית -
ההורים

כיתת "גפן" למצוות

תום בן-צור

אביה סער

מתן וינקלר

אמי זאיר

נעמה לוי

כיתת
"גפן"
למצוות

אביתר פריצור

אייל שמי

נאלי זק

טלית ארצי

איתי שן

כיתת "גפן" למצוות

אלמוז צור

מורל פז

מוריה יסקובי

בן סוז

ארי רביב

תודה לגבי ענת עוגן

(ע"פ המנגינה "תודה" בביצוע עוזי חיטמן)

תודה על כל מה שחלמת
תודה על מה שכאן תכוננת
עם הגחלת עם המורשת
שבזכותן אנחנו כאן
החלומות בהזיות
הנה סוף סוף אנחנו כאן.

תודה על כל מה שריכזת
תודה לצוות שגייסת
שחפר ולמד ויצר את האתר
שתיכנן ועיצב את הנמסר לדור הבא.

תודה לצוות שהושבת
תודה לכוח שהשבעת
שיהיה פה אתר זוכר
את ה"שבת השחורה"
את השלושה, המשטרה, והרכבת הישנה
את הסליק והגישרון וגם למיכאל דור
את מרכז המבקרים ואת גן המשחקים
את המסילה, הארובה והכלים החקלאיים.

תודה לכל מי שהגיעו
תודה לאלה שהציעו
זו חוויה של יצירה
ושל שימור האגדה
של הורשה של זיכרון
שלא נשכח את שהיה.

תודה חביבי על הכוח
תודה על החלום לשמוח
שיש פה בית שיש חלום
שמשתמר מהאתמול
שיש בו ערך שיש בו סוד
וכאן הגענו גם לסוף...

מורשת מאבק, התגייסות והקרבה ה"שבת השחורה" ביגור

ענת עוגן הפיקה ערב מכובד ומוצלח. לאחר דברי הפתיחה של המנחה גבי זוהר, שהתייחסו ל"שבת השחורה" (ראה בהמשך) נאמרו דברי פרידה ושבח לגבי קרדוש עם סיום תפקידו כמנהל מסלול יגור. בשבח גבי דיברה נעמה נעמן מזרחי מהמועצה לשימור אתרים ועופר אבידוב, רכז הסליק בנהלל ופעיל אף הוא במועצה. עופר הדגיש בדבריו את הצלחתו של גבי קרדוש להגשים חלום ולהעביר לענת ולדור שלם ביגור ומחוצה לה מפעל אדיר. ענת הקדישה לגבי שיר תודה שכתבה בעצמה (ראה בהמשך) ושרה יחד עם אלכס את "צל ומי באר", "האורח" ו"בין גבולות". דברי ברכה מטעם המסלולאים (מדריכי מסלול יגור) נשא יעקב עציון (פורסם בגיליון הקודם), אחרון המברכים היה בועז אוחנה. דבריו של גבי עצמו הובאו בגיליון הקודם. השתתפו בעדות ודברים: יוחאי שלם, רחלה טפר, יותם ורדי, ישראל וולק, איתן שדה, אמנון מאירי, יעקב עציון, אמיתי אגמון וגבי קרדוש. פניקה עוגן קראה מיומן דייר עוגן. עזרו בהכנה ואירוח נתן טלמור וצוות המועדון. הגברה: יותם ברקן. וידאו: אילן. הוקרן גם סרטה של שרהלה חי שנוצר לקראת יובל ה-60 לשבת השחורה ומוקרן דרך קבע למבקרי הסליק.

ברכה ותודה בועז אוחנה

ראשית, תודה לענת, לנתן ולכל מי שאירגן והפיק את הערב החשוב הזה.

התכנסנו היום לציין שני אירועים. הראשון 75 שנה ל"שבת השחורה" והשני פרידה מגבי קרדוש עם סיום תפקידו כמרכז מסלול יגור. שני האירועים הללו מזכירים לי את שירו של שאול טשרניחובסקי "האדם אינו אלא תבנית נוף מולדתו", והם קשורים זה בזה. 75 שנים חלפו מאז ה"שבת השחורה" ומבחינתנו האירוע חי וקיים וכאילו התרחש רק לפני מספר ימים. עוד ניתן לשמוע ולראות את המשוריינים הבריטיים חונים סביב העיגול, את קולות החברים המתכנסים בחדר האוכל עם הישמע צלצול הפעמון, את קולות החיילים הבריטיים בחיפושם אחר מסמכי הארכיון וסליקי הנשק של "ההגנה" ביגור, לראות את החפירות, את המהפכה בחדרי החברים ובבנייני הקיבוץ ואף אפשר להריח את שרידי הגז המדמיע בבניינים. וכל זאת בזכות מלאכת שימור הזיכרון והשימור הפיזי, שתפס תאוצה בשנים האחרונות ביגור. מלאכת קודש אשר מאפשרת לנו לראות את אירועי העבר, ללמוד עליהם, לגעת בממצאים, ולהעביר את הסיפורים מדור לדור, מסב לנכדה, מסבתא לנכד.

בניק שילה ז"ל כתב:

בין הצריף של משה ארקה / לבין המחלבה הישנה / עמד עץ חרוז זקן. / גזעו המגושם חרוץ ומקומט / מחילופי עונות ותולעי הזמן. / הצריף של משה ארקה / כבר מזמן איננו / והמחלבה גם כן / וכל הדור ההוא / באדמה נטמן. / והוא, אשר ראה / את התורכים וסולטנם, / את שבעת הראשונים / בשמחתם ויגונם, / את קלגסי הוד מלכותו / אשר הרסו אל חצרו / ואת אלה שלא שבו / כשקול התותחים נדם, / הוא עדיין כאן

ושיבה בו לא זרקה / וכל שנה עוד מלבלבת / בלוריתו הירוקה. / ביני לביני אני בי מהרהר / וחברי, אשר ידע ימים טובים יותר, / אומר לי: אל תתפעל מהצמרת / או מהגזע המרשים / כל אלה לא היו עומדים / מאז ועד היום / בלעדי השורשים. / בלעדיהם היה העץ מזמן / למאכלת המדורה / או לרהיט ישן או לוח / לארון קבורה. / כך גם האדם, אומר לי החבר, / בלי השורשים הוא כמו אבק פורח, / צל עובר.

הערב הזה חשוב ומשמעותי בעיני בהנחלת המורשת וההיסטוריה של החזרה לארץ ישראל וההתיישבות היהודית בה טרום הקמת המדינה. המשמעות של הערב אף חשובה בהנחלת המורשת שלנו, של חברי יגור לדורות הבאים, במיוחד היום, על סיפה של שנת ה-100 לעלייה על הקרקע של קבוצת "אחוה", ובמיוחד בעידן הטכנולוגי המהיר, שנוהגים לזפזף בו על כל מסר מעבר ל-15 שניות או פשוט לסגור מצלמות בזום. אז כמו שבניק אומר, אל תתפעלו מהצמרת או מהגזע המרשים, כי כל אלו לא היו קיימים מבלי השורשים. אז בואו ניקח את הזמן, נתרווח בכיסאות, נעמיק שורשים ונשמע חוויות אישיות מפני חברינו על פרק חשוב בהיסטוריה שלנו.

ומעניין לעניין באותו עניין.

גבי היקר, אנחנו מציינים היום את סיום תפקידך כמרכז "מסלול יגור" בשנים האחרונות. כמי שעמס על כתפיו את הנחלת המורשת היגורית לדורות הבאים, וכמי שמקדם ודוחף פרויקטים שונים לשימור ולהנצחה לא רק בנוף המקומי, אלא גם כלפי חוץ, אנחנו רוצים לנצל את האירוע ולהודות לך מקרב לב על פועלך בשנים הללו: על ההשקעה, על המחשבה, על הרתימה של החברים ביגור לשימור עברנו, על המוטיבציה והדחיפה קדימה, על הדאגה לכל פרט ופרט והדקדוק בפרטים השונים. תודה על כך ששיעת לנו כקהילה לשמר, לחזק ולהעמיק את שורשינו בקרקע למרגלות ההר הירוק תמיד, תודה על כך שהקדשת מזמנך לנושא כה חשוב, במיוחד לקראת שנת ה-100 הבאה עלינו לטובה.

וכמו שאתה נוהג להגיד יישר כוח.

שכוחך יהיה במותניך לעוד שנים רבות של קידום ועשייה בנוף היגורי.

ובהזדמנות זאת, נאחל בהצלחה לענת, עם כניסתה להובלת מסלול יגור לשנים הבאות.

פאנל עדויות

גבי זוהר (מנחה): התלבטתי לגבי טון משפט הפתיחה לערב הזה, האם הוא צריך להיות חגיגי בסימן של "אנחנו כאן", סוג של "ניצחנו" או בכיוון יותר "פוסט טראומטי". ברור שמדובר לא רק בהיסטוריה, כלומר מה שקרה פעם, אלא גם במה שקרה מאז ביחס לאירועים הדרמטיים ההם, ואיך התפתחה וצמחה מורשת ה"שבת השחורה" ביגור. אפשר גם לשאול כיצד נראתה יגור ב"שבת השחורה" והאם זה עשה לכם טוב שהפכתם לאייקון ההתנגדות לשלטון הבריטי.

היכן וכיצד נודע לך שמשוה מיוחד קורה?

יוחאי שלם: הייתי בן 15. יום אחרון של הלימודים בכיתה ח', לקראת המבחן בחיבור. זאת לא היתה הפתעה. יום קודם, בחדר האוכל של "החברה הגדולה", לפני האוכל, דיבר איתנו המזכיר ניסן גושנסקי וסיפר מה הולך להיות. הוא דיבר גם ציונות וזכותנו על הארץ והדגיש שנהל "התנגדות פסיבית". לא היינו גיבורים גדולים. התנהגנו בחכמה.

ב-4 בבוקר בשבת ניגש כל אחד לעמדה. אני הייתי "רץ" בקו ההגנה בלול. באור ראשון ראינו בפינת הגדר על ההר, קבוצה גדולה של חיילים חותכים את הגדר. נשלחתי לדווח, כשרציתי לחזור לעמדה, הדרך היתה חסומה. היו שני חברה שאזרו עוז ופיניצרו שני גיפים של הבריטים. מעבר לזה לא היתה התנגדות אקטיבית.

רוחלה טפר: ביום שישי היתה אסיפת חברים שאנחנו

(כיתה ט') היינו מוזמנים אליה. חלקו את החברים לעמדות לקראת יום המחרת. כל אחד ידע איפה להתייצב לקראת הגעת הבריטים.

יותם ורדי: הייתי בן 9 סוף כיתה ג', בשבת בבוקר, בבית הילדים, קמים מהשינה, עם שתי מטפלות ומורה שאומרות לנו, "היום נשארים בבית הילדים ולא הולכים להורים". עוד מעט יגיעו האנגלים לחפש נשק. אנחנו צריכים להיזהר ולא לצאת החוצה. חיכינו. פרשו קונצרטיונות גדר תייל סביב בתי הילדים ושמענו את המלה "עוצר".

איך התנהגו החיילים הבריטים?

רוחלה טפר: הם היו נורא נחמדים. נעמי אייזן (מהכיתה שלי) ואני היינו ליד "השער של המשק" (הפנייה מכביש הכניסה ליגור לכלבו), רוכזו שם הרבה מכוונות חקלאיות כדי לעכב את הכניסה שלהם ליגור. וולטר (אבא של שלמה מורן) אמר לנו לצעוק "נאצים". זה היה משונה לצעוק ככה

הימים, כשכבשנו אוכלוסיה אזרחית, חלק מאיתנו התנהגו יפה על פי פקודות הצבא וחלק לא. לדעתי הבריטים שמרו על צלם אנוש על אף שחפרו אחרי נשק ואסרו את הגברים.

מה ידעו על כל זה ביגור?

רוחלה: לא ידעו כלום, אזור הפריקה של הנשקים היה בפאתי הקיבוץ, מגרש משחקים שלנו, שקראו "בירוויגי'אן", בגלל המרחק ממרכז המשק.

יוחאי: היינו מחלקים פתקאות. חבר קיבל פתקה, בשעה זו וזו תגיע למקום מסויים ביגור. ב"בירוויגי'אן" היה צריך שקראו לו "צריך הריבה" ושם התאמנו.

שיגרה בימי מצור, כשהגברים נלקחו למעצר

רוחלה: אין לי תמונה כללית של שיגרת המצור, נניח של מה אכלנו ואיפה. הביאו אותנו אחרי העבודה ברפת לחדר של חברים, אין לי מושג איפה היו, פתחנו את הארון ללבוש בגדים נקיים, לפעמים מצאנו סוכריות שהאנגלים השאירו ושמחנו מאוד. בכל יום הגיע עיתון, אפילו כשהמשק היה במצור. החברים היו מתאספים ליד חדר האוכל וחומה חיות הקריאה לכולם את הכותרת "יגור הרוסה". כל הבחורות התחילו לבכות ואנחנו הילדים צחקנו - איזה הרוסה? הכול עומד במקום.

יותם: היינו סגורים בבית. המורה עשתה ככל יכולתה להעביר לנו את היום במשחקים שירים ומשחקי קופסה. לשעה אחת או שעתיים אחרי צהרים נפתח העוצר. ואז כל הילדים והאמהות התאספו על הדשא ליד "ארבעת הפיקוסים". אני זוכר איך פגשתי שם את אמא ואחי ערן שהיה בן שלוש. אפשר היה לרוץ קצת אחרי כל השעות בבית. חיכינו לשעה הזאת כל היום.

פוסט טראומה או אתוס גבורה?

יותם: טראומה לא. זה היה כמו חסמב"ה. היה מרגש לראות: אמוני הפלמ"ח ומה הגדולים עשו. כשהוסר סוף סוף העוצר, רצנו בכל יגור, צילמנו בעיניים את כל ההרס, לא היה כעס ולא פחד, אלא סוג של הרפתקאה מרגשת.

יוחאי: היינו קטנים מלהבין את הנזק לכלכלה ולמשק. היתה התנדבות ותמיכה אדירה מכל הסביבה. בכבישים צעדו אנשים מחיפה והקריות ומקריית-אתא ליגור כדי לעזור במה שניתן. אמא שלי היתה מרכזת גן הירק ביגור, עזבה שנה וחצי קודם וגרה ביערות הכרמל ("משמר הכרמל" של היום). היא באה כל יום ברגל לקטוף עגבניות! עניין אחד שחטאנו בו הוא באי-אמירת תודה לכפר חסידים. לפני כמה שנים נפגשנו עם מרכוס בר עזר, שנפטר לפני כמה חודשים, שסיפר כיצד הגיעו כל יום לקצור את המספוא בשדה ולהביא לפרות ביגור לאכול. עם שניים מהם חרשתי בגינת בית הספר שהיתה מעבר לרפת. אני לא בטוח מה מזה זיכרון ממש ומה סיפורים. הכל מעורבב. זיכרון נוסף, לפני ארבעים שנה עבדתי עם אמציה בן דור מגבת. הוא היה מורה ועבד בתנועות הנוער. הוא אמר "תראה אצלנו היה הרבה נשק, ואצלכם היה הרבה נשק. אצלכם מצאו - אז אתם גיבורים". זה לא מצחיק. זה שמצאו נשק - זה בסך הכול אירוע, זאת הקליפה, ובזה אף פעם לא חשתי גאווה. העיקר זה מה שהיה בתוך הקליפה

כל כך מוקדם בבוקר. במהרה הם הביאו מנוף שלקח את הכלים החקלאיים הצידה וחדרו פנימה. נעמי ואני הלכנו לעגול וראינו את שרה פייפל מטפסת על אחד הרכבים שלהם ("שרה פייפל דפקה על הטנק ואמרה "זה לא יחס חברי!" יורם טהרלב, משק יגור טיוטה. ג.ר.). והם הגיבו בגז מדמיע שהיה לא נעים וגם פצע את נעמי ברגל, והיא נלקחה לטיפול במרפאה. נשארתי לבד. הלכתי לחדר אוכל ושאלתי "מה עושים?" אמרו לי שנגד הגז מדמיע טוב לשפוך מים על הרצפה של חדר האוכל. אחרי שנגמר הכול מישהו שאל "מי זה הטמבל ששפך מים בחדר אוכל שכולם החליקו". בינתיים לבריטים היתה הפסקת-עשר והם עצרו הכול ושתו תה. מישהו עבר ושאל "מי יודע לחלוב?" ואמרתי שאני יודעת. מאז ביליתי ברפת. אבא שלי, אבא של שרהלה וזיידל הם אלו שבנו את הסליק וטיפלו בו. אני הייתי בת 12 ואמא היתה בהריון. ההורים גערו בי, שאני לא עוזרת לשטוף את הרצפה בבית. היתה תורנות בבית הילדים לא ידעתי שאני צריכה גם אצל ההורים. אבל באתי יום אחד לשטוף, וכמו שאני מזיזה את המיטה אני רואה בור. פחדתי שיש שם שדים וברחתי. כשחשבתני על זה בערב, הבנתי שזה כנראה עוד אחד מאותם הדברים "שלא מדברים עליהם".

יוחאי שלם: במקומות אחרים, תל יוסף לדוגמה, הבריטים ירו והרגו. ביגור כשהבריטים התחילו לרכז את הגברים, הגיעה קבוצה גדולה של חברים משכונת האזדרכת. יאיר פלד (בכיתה ח' כמוני) היה בקבוצה הזאת לפנינו עמד חייל בריטי עם רובה מכודן, יאיר סטה שמאלה החייל פנה שמאלה, יאיר פנה ימינה החייל פנה ימינה. אני מודה שפחדתי. צעקתי לו "יאיר תפסיק!"

עוד לגבי הנחמדות של הבריטים, ביגור היתה תחנת נוטרים של משטרת היישובים היהודיים. הם נשבעו למלך הבריטי. בתחילת החיפוש עצרו אותם וסגרו אותם במחנה שלהם. בהמשך כשיצאו חוליות חיפוש אחרי נשק צרפו לכל חולייה כזאת נוטר להשיג שאין ביהו. אחד מהנוטרים האלה, ראה חייל לוקח עט נובע ושם בכיס. עט נובע היה שווה הרבה באותה תקופה. הנוטר ניגש לסמל ודיווח לסמל. החייל שלקח את העט התרתח ורצה להכות את הנוטר משלנו. הסמל הקפיד על כללי קרב הגון. הורה לנוטר ולחייל להוריד את החולצות והתחיל קרב אגרוף. החייל היה מאומן ולכן דיגל והסתובב מסביב לנוטר ונע קדימה ואחורה. הנוטר היה איש חזק, כשנמאס לו מהקפיצות של החייל הכניס לו אגרוף בפרצוף והשכיב אותו, למחיאיות הכפיים של החיילים מסביב.

ישראל וולק: זה באמת זיכרון הילדות הראשון שלי. הייתי בן 3. אפילו שאומרים שבגיל 3 האדם לא זוכר. אני זוכר. ישנתי במיטת סורגים כזאת כמו שהיתה פעם, מין כלוב כזה. עשיתי פיפי במכנסיים ובכיתי וצרחתי. הבריטים היו בפרוזדור. הגיע חייל, לקח אותי והרגיע אותי. לקח אותי לחדר מקלחת, קילח אותי והחליף לי פיגימה, והחזיר אותי למיטה רגוע. אף פעם לא סיפרתי את זה כי זה כאילו מנוגד לאתוס של "השבת השחורה" והבריטים הרעים. אבל כמו שרחלה אמרה, היו גם בריטים נחמדים. ככה גם היה (בעקבות שאלות של המנחה) כשהייתי חייל במלחמת ששת

חשבתי עליו בכלל, ובמשפט אחד הבהרת את הסיפור של יגור: זה לא הדרמה של ה"שבת השחורה" והמעצרים, אלא עצם האומץ להקים את הסליקאדה האדירה הזאת, ההתארגנות, הסודיות, וההקרבה. זה האתוס, לדעתי, של יגור.

פאנל המדריכים של חסלול יגור

אמנון מאירי: (בתשובה לשאלה), על פי החוק, הנשק בתצוגה בסליק מוזיאוני ואי אפשר לירות בו. יש פקח שמגיע מדי פעם לבדוק שהנשק אכן מעוקר ולא שמיש. בקשר להתנגדות הפסיבית, בזמן המרד הערבי הרגו האנגלים 4000 ערבים, בנוסף להרוגים שלהם בקרבות בינם לבין עצמם. הפחד של "ההגנה" - שיעשו לנו אותו דבר.

יעקב עציון: צריך להזכיר שמות חברי יגור שבזכותם הפך הסליק למה שהוא. הכניסה הנוחה והמסודרת היא בזכות פועלו של דניק רביב ז"ל. כשהתחיל הסליק להוות יעד לקבוצות פגש אותם שנים רבות אברהם שפירא ז"ל, אליהו בן-דור דאג לתצוגה ושמר עליה.

ולמה הסליק דווקא ביגור? בגלל דמות בטחונית אחת, המנהיג הבלתי מעורער של הביטחון ביגור אליהו גלברמן. הוא ארגן חבורות הגנה במשק, שלא רק הגנו מתוך היישוב מאחורי שקים ועמדות בטון, אלא גם יחידה שיצאה מחוץ לגדר, למארבים ולהתקפות על הערבים והפילה פחד לא קטן על אנשי עז-א-דין אל-קסאם.

היו ארבעה "סליקרים": יצחק יגורי, זלמן ישורון, מרדכי בן ארי ושמריהו זיידל. לא היה להם יום ולא לילה. המזכיר גושנסקי, לא ידע איפה הסליק. יהושע גלברמן אולי פעם אחת הגיע בעצמו לסליק. הסוד היה שמור מאוד. (בתשובה לשאלה) ערבים לא מגיעים לבקר, חוץ מפעם אחת. הדרוזים כן! ולהם יש הערכה גדולה על זה ש"היהוד העזו", וזה בעצם כל הסיפור.

אמנון מאירי: בשנה האחרונה הגיעה מכינה בדואית לפני הגיוס לצה"ל.

אמיתי אגמון: הגיעה פעם קבוצה מיהודה ושומרון שנפגשה איתי ב"מרכז המבקרים" לשמוע על יגור של אז. בסוף המפגש אחד מהם אמר לי, "מה שאתם עשיתם אז אנחנו עושים היום, אז אתם צריכים להיות איתנו ולא נגדנו".

בקבוצה אחרת של מבוגרים, אחרי שכולם יצאו, נשאר גבר, שנעץ עיניו באחד מכלי הנשק, מקלע גרמני שקיבלנו מצי"כה, שפנדאו (מ.ג.) שהשתמשו בו במלחמת העולם השנייה, ועיניו זולגות. "המקלע הזה היה על גבי כל הקרבות ביכיס פאלוגיה". זה היה הכלי האישי. מאז מלחמת העצמאות לא ראיתי אחד כזה, והיום אני מוצף זכרונות שפשוט לא יכולתי לעצור את הדמעות. אני לא יודע אם אפשר להשתמש בו בתור מקל קפא"פ, אבל להעלות זכרונות הוא בוודאי טוב".

גבי קרדוש: אחד הדברים שאני גאה בהם, כשבני יגור קצינים ומפקדים בצה"ל מביאים את החברים מהצבא לביקור בסליק. זה העניין - להעביר את הסיפור והידע.

הזאת, מה שהתגלה שקילפו אותה - הנכונות הזאת של כל היישוב לעסוק בכל זה - שהיינו אחד המרכזים ההתנדבותיים של ההתחמשות שלנו לקראת המדינה, זה היה הדבר הגדול בעיני.

יותם: התרומה שלנו למאמץ המלחמתי - אחרי שהאנגלים מצאו את הנשק הם הביאו עיתונאים וקצינים. סימנו מסלולי סיור בפסים לבנים, ואת הסליקים שמצאו: "הסליק הגדול", "הסליק הקטן", "הסליק של בית ספר". התפקיד שלנו היה לסובב את השלטים ולגזור את הפסים ולבלבל אותם.

רחלה עובדיה: אני מאשרת את הסיפור על שרה פייפל ואני גם זוכרת עד היום את הריח של (השמן השרוף ג.ר.) שהאנגלים השפריצו בחדר האוכל.

יוחאי שלם: על השריוניות (Bern carriers) היו להבירורים שהתיוזו מין שמן, "סמרק" נוזלי עם חתיכות על האנשים בכניסה לחדר האוכל. עד היום יש בכניסה לחדר האוכל נקודה שסיד לא מתייבש עליה. בקשר לשרה פייפל, שבעיתונים כתבו שטיפסה על טנק, זאת היתה שריונית. האנגלים באמת ישבו בעשר לשתות תה. ואז בדיוק היא ניגשה אליהם והתחילה לצעוק. הם היו מאוד נחמדים אליה.

ישראל וולק: כיתה מעלי היה ארנון רותם, שקראנו לו "ארנון פרטיזן", כי כשהיה ילד בגן נתן מכה במגרפה לחייל בריטי.

איתן שדה: לא הזכירו שכל המשק חולק בקונצרטיות לתאים מגודרים, כדי שיוכלו לעבוד בלי הפרעה. אחד הקטעים הקשים בשער של המשק, כשהבריטים הגישו לקיבוץ אולטימטום, שיפנו את הכניסה ויאפשרו להם להיכנס. נתנו להם תשובה שלילית והם פרצו דרך המשק החקלאי שהיה חסום במכוונות חקלאיות. הקשר של יגור עם העולם בזמן המצור היה מחדר האיתות של הבניין הכי גבוה ביגור ומהגג של חדר האוכל.

כשהבריטים פרצו, חברים הדליקו מדורה על גג חדר האוכל לידע את יושבי הסביבה שהבריטים נכנסו (ספר יגור עמ' 207). הרבה זמן לפני זה, כששחררו המעפילים בעתלית ועשו דרכם דרך ההר ליגור, רצו החברים לכיוונם עם מקלות טוריה, כדי לעזור להתנגד, אם הבריטים ינסו לעצור אותם, ככה שב"שבת השחורה" החברים היו מתורגלים בהתנגדות פסיבית.

כשיגור חגגה 80 הביאו במאי שעבר בין החברים והילדים ושאל מה הם זוכרים מימי הילדות. בן כיתה שלי סיפר לו, "אל תשאל, תפשו את המרגל שהלשין לבריטים איפה הסליקים, הושיבו אותו בחדר האוכל, שהיה מסריח משמן, ואנחנו כולנו עברנו וירקנו לו בפנים". אמרתי לו "לא היה ולא נברא". החבר שסיפר כבר איננו, אבל הבודתא הדאיגה אותי. התקשרתי למאירקה פעיל ושאלתי אותו מה הוא יודע. הוא אמר "לא היה ולא נברא, נסעתי לאנגליה במיוחד, כדי להיפגש עם הקולונל שפיקד על החיפוש ביגור. הוא אמר לי בכל הרצינות והכנות שזה לא היה ולא נברא".

גבי זוהר: ליוחאי ולכולכם, לקחת אותי למקום שלא

משימת בר מצווה שחזור חוויית הלינה המשותפת

במסגרת משימות שנת בר/בת המצווה חוו ילדי כיתת "גפן" חוויה יוצאת דופן, לראשונה בתוכנית המשימות, שחזור ימי הלינה המשותפת. לאחר התאספות באחד מבתי הילדים, שמעו הילדים מההורים על חוויות התקופה ההיא על שמחותיהם וקשייהם, שיחקו משחקי חברה, והלכו לישון באולם בית הילדים, תחת עיניהן הפקוחות של "השומרות", כמובן. למחרת פתחו את הבוקר בארוחת בוקר של אז: לחם מטוגן, סלט וקוטגי (חיפפנו טיפה עם שוקו, שלא ממש דומה ל"קקאו" עם הקרומים מפעם והגבינה הלבנה של 9%) ויצאו לסיור קצר ביגור.

ב"איזולטור" שמעו מהלל לויטן על חוויות "הבידוד" בשנים ההן, "בבית אחווה" סיפרה להן שושנה רוזיאו על הקמת הבניין, ודרך זה למדו שוב את סיפורה של קבוצת "אחווה". לסיום, ביקרו הילדים במקלחות המשותפות, שהיו, כמובן, הפרק המסעיר והמרגש ביותר. ליד בית בר יהודה ראו תמונות מהנחת אבן הפינה, ולמדו שפעם הקהילה היתה במרכז ולא המשפחה.

לסיום, לבשו כולם את חולצות "לא סתם קיבוצניק, יגורניק" וקינחו בקרטיב המסורתי. פסגת האירוע היתה, כמובן, הלילה המשותף בבית הילדים, דבר שאותו כמובן לא חוו מעולם. לא לכל הילדים זה התאים, ואחדים בילו את הלילה בבית ההורים וחזרו בבוקר, וגם זה חלק מהסיפור של פעם. חלק מהלימוד היו ההוראות בצורת כתבי חידה קלילים ומשעשעים.

כתבי חידה לארבעה מקומות ביגור.

לפני שהיה בידוד מקורונה / היה הבידוד מאנגינה, / את הילדים שהיה להם קצת חום או שלשול/ לקחו ל... עד שהפסיק להם השיעור.

לפני 100 שנים בדיוק, הגיעו 9 אנשים / אשה חלוצה אחת ושמונה גברים ונחשבים / והקימו אוהל על צלע ההר, בין הסלעים והטרשים / שהשקיף על העמק שלא היו בו בניינים או אנשים / אלא רק ביצות, קוצים, עשבים ויתושים. לתשעת המופלאים קראו קבוצת... כלומר "חברים" ו"אחים" / ועל שמה נקרא הבית שבו אנו מחבקים את החולים והקשישים.

לאדם הראשון מיגור שנכנס לוויקיפדיה קראו ישראל / הוא היה חבר כנסת וגם שר בממשלה / "שר הפנים" ואחר כך "שר התחבורה" / ואפילו שהיה איש כזה גדול וחשוב, נשאר ביגור, חבר קיבוץ, איש פשוט ואהוב / וכשנפטר בטרם סיים את תפקידו האחרון, הקימו על שמו ביגור את בית... למורשת ולזיכרון.

פעם, כשביגור גרו באוהלים ולא היה איפה להתקלח / שפכו דליים אחד על השני כדי להתנקות מהלכלוך והזעה והריח. וגם אחר כך, שעברו לגור בצריפים ובחדרים קטנים עם שירותים, עדיין לא היו מקלחות בבתים. וכך התקלחו חברי יגור גברים לחוד ונשים לחוד, אבל רוב הזמן - בציבור. זה כל כך שונה מהיום, שחובה עליכם ללכת לראות / איפה שכנו ביגור המקלחות הציבוריות.

(כתב: גדי רביב)

